

Sygn. akt III AUa 152/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 listopada 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Beata Górska
Sędziowie:	SSA Jolanta Hawryszko (spr.) SSO del. Gabriela Horodnicka - Stelmaszczuk
Protokolant:	St. sekr. sąd. Edyta Rakowska

po rozpoznaniu w dniu 10 listopada 2016 r. w Szczecinie

sprawy E. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o wysokość świadczeń

na skutek apelacji ubezpieczonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 10 grudnia 2015 r. sygn. akt VII U 1418/14

oddala apelację.

SSO del. Gabriela Horodnicka- SSA Beata Górska SSA Jolanta Hawryszko

Stelmaszczuk

Sygn. akt III AUa 152/16

UZASADNIENIE

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. decyzją z 6.03.2014, po rozpatrzeniu wniosku E. S. z 31.12.2013, przyznał od (...), tj. od osiągnięcia wieku, prawo do emerytury. Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia; wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 94,32 %, kwota bazowa 3.080,84 zł, podstawa wymiaru emerytury po waloryzacji od 1 marca 2014 roku wyniosła 2.952.34 zł. Kolejną decyzją z 6.03.2014 Zakład, po rozpatrzeniu wniosku z 31.12.2013, przeliczył od 4.02.2014 tj. od nabycia uprawnień do wypłaty więcej niż jednego

świadczenia, rentę z tytułu całkowitej niezdolności do pracy na stałe w związku z chorobą zawodową i dodatek pielęgnacyjny na stałe.

W odwołaniach od ww. decyzji E. S. podniósł:

1. organ rentowy powinien wyliczyć emeryturę na podstawie wynagrodzeń z 10 kolejnych lat kalendarzowych 1969 – 1979 (zatrudnienie w Zakładzie (...)),
2. doliczyć okres pobierania renty z tytułu choroby zawodowej,
3. nieprawidłowo zwiększył świadczenia z tytułu ubezpieczenia rolniczego – błędnie przyjął 25 kwartałów, tj. 75 miesięcy, podczas gdy powinno być 27 kwartałów, tj. 81 miesięcy; składki na ubezpieczenie rolnicze zostały zapłacone za cały 1984 rok,
4. bezpodstawnie odliczył okresy urlopów bezpłatnych z okresów zatrudnienia powoda w zakładach prywatnych u J. W., B. R. i C. O., ponieważ nigdy z nie korzystał z urlopów bezpłatnych,
5. okres prowadzenia działalności gospodarczej od 1.12.1991 do 15.05.1994 przyjęty nieprawidłowo - powinien być okres od 31.12.1990 do 31.01.1995.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o oddalenie i wyjaśnił:

1. uwzględniono okres prowadzenia gospodarstwa rolnego 10.04.1978 - 20.04.1984 zgodnie z art. 10 ustawy emerytalnej,
2. uwzględniono część składkową za okres pracy w gospodarstwie rolnym w wysokości 52,78 zł, tj. $6,25\% \times 844,45 \text{ zł}$ - wysokość najniższej emerytury aktualnie obowiązującej za okresy pracy w gospodarstwie rolnym,
3. w związku z tym, że przy emeryturze ustalono część składkową świadczenia rolniczego, zgodnie z art. 56 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, nie przysługiwało zwiększenie rolne, które było ustalone przy rencie z tytułu choroby zawodowej za okres prowadzenia gospodarstwa rolnego w okresie 10.04.1978 - 20.04.1984,
4. zgodnie z decyzją waloryzacji z 15.03.2014 wysokość renty po waloryzacji od 1.03.2014 stanowi kwota 1.601,85 zł plus zwiększenie 52,78 zł, co daje kwotę 1.654,63 zł, a do wypłaty wraz z dodatkiem pielęgnacyjnym wynosi 1.189,47 zł.
5. od kwietnia 2014, po ustaleniu należności (emerytury) od 4.02.2014 do 31.03.2014 wypłacane jest świadczenie w zbiegu, tj. w pełnej wysokości renta bez zwiększenia i 50% emerytury,
6. okres działalności gospodarczej zaliczony został od dnia przystąpienia do ubezpieczenia, tj. od 1.02.1991 do 11.11.1994.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z 10.12.2015 oddalił odwołanie.

Sąd pierwszej instancji ustalił, że E. S., ur. (...), w okresie 10.04.1978/20.04.1984 prowadził gospodarstwo rolne. W okresie 1.03.1986/13.10.1986 pracował jako sprzedawca w Zakładzie Usług (...) w S., przy czym z okresu ubezpieczenia u tego pracodawcy, wyłączono okres przebywania na urlopie bezpłatnym (od 1.06.1986 do 31.07.1986). W okresie 10.07.1987/3.10.1987 E. S. pracował jako sprzedawca usług w Zakładzie (...) w S., przy czym z okresu ubezpieczenia u tego pracodawcy, wyłączono okres przebywania na urlopie bezpłatnym (od 15.07.1987 do 15.08.1987). Pracodawca J. W. każdego roku korzystał z urlopu w okresie od 15 lipca do 15 sierpnia, jego pracownicy w tym czasie przebywali na urlopiach bezpłatnych, zaś składki na ubezpieczenia społeczne nie były za nich odprowadzane. W okresie od 12.11.1987 do 5.02.1988 E. S. pracował w Usługowym Zakładzie (...) w S., przy czym z okresu ubezpieczenia u tego pracodawcy, wyłączony został okres przebywania na urlopie bezpłatnym (1.01.1988 /5.02.1988). W okresie od 1.02.1991 do 15.05.1994 E. S. prowadził działalność gospodarczą w zakresie wyposażenia wnętrz mieszkaniowych i

od początku podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzonej działalności, zaś w okresie 16.05.1994 - 11.11.1994 przebywał na zasiłku chorobowym.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. decyzją z 13 kwietnia 1995 roku przyznał ubezpieczonemu prawo do renty inwalidzkiej II grupy inwalidów poczynając od 31 stycznia 1995 roku. Do ustalenia wysokości świadczenia przyjęto wynagrodzenie, które stanowiło podstawę wymiaru składek z 5 lat kalendarzowych, tj. od 1 stycznia 1989 roku do 31 grudnia 1993 roku. Decyzją z 8.12.1997 organ rentowy przyznał ubezpieczonemu prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z chorobą zawodową. W kolejnej decyzji z 6.04.2000 ustalił zwiększenie z tytułu ubezpieczenia rolnego. Decyzją z dnia 2.03.1998 organ rentowy odmówił ubezpieczonemu przeliczenia podstawy wymiaru renty, z okresu zatrudnienia w Wojewódzkim Zakładzie (...) (1969 /1979), przy czym odwołanie ubezpieczonego od tej decyzji zostało oddalone wyrokiem Sądu z 2.10.1998.

Sąd okręgowy nie uwzględnił odwołań, jako podstawę prawną wskazując przepisy ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 748, dalej: ustawa emerytalna). Sąd okręgowy ocenił następująco:

1. Wariant wyliczenia podstawy wymiaru emerytury powoda tj. organ rentowy wyliczył świadczenie na podstawie przeciętnej podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych z całego okresu ubezpieczenia, podczas gdy ubezpieczony domagał się wyliczenia emerytury z uwzględnieniem zarobków uzyskanych w Wojewódzkim Zakładzie (...) w S. w latach 1969 – 1979, tj. z 10 kolejnych lat kalendarzowych - kwestia nie uwzględnienia przy ustaleniu wysokości renty z tytułu choroby zawodowej zarobków wnioskodawcy w latach 1969 – 1979 była już przedmiotem rozstrzygnięcia. Wyrokiem z 2.10.1998 r. Sąd Wojewódzki w Szczecinie VII Wydział Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie E. S. od decyzji ZUS z 2.03.1998 odmawiającej uwzględnienia w podstawie wymiaru renty zarobków uzyskanych w latach 1969 -1979 w Wojewódzkim Zakładzie (...) w S.. Wyrok jest prawomocny.

2. Odnośnie zaliczenia zarobków za ww. lata do podstawy wymiaru emerytury sąd okręgowy wskazał, że stosownie do art. 15 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 748), podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę albo z okresu 20 najkorzystniejszych lat przypadających w całym okresie ubezpieczenia ubezpieczonego. Na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury (lub renty) może stanowić ustalona w sposób określony w art. 15 ust. 4 i 5 ustawy przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu – ust. 6 art. 15 ustawy. Wybór okresu do wyliczenia należy do osób zainteresowanych, jednakże ustawa określa w sposób wiążący pewne ramy czasowe, do których osoby te muszą się stosować. Możliwe jest zatem: - wybranie kolejnych (następujących bezpośrednio po sobie, bez względu na ewentualne przerwy w ubezpieczeniu) 10 lat z dwudziestolecia bezpośrednio poprzedzającego rok złożenia wniosku emerytalnego/rentowego, - wybranie z całego okresu podlegania ubezpieczeniu dowolnych (niekoniecznie kolejnych) 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia stosownego wniosku. W świetle powyższego nie było możliwe – zgodnie z żądaniem ubezpieczonego - przyjęcie do podstawy wymiaru świadczenia emerytalnego zarobków z 10 kolejnych lat kalendarzowych tj. 1969 – 1979. Z uwagi na złożenie przez ubezpieczonego wniosku o emeryturę 31.12.2013 r., przypadające przed tą datą 20-lecie przypada na okres 1993-2013, a zatem nie mieści się w nim 10-lecie, na które wskazuje ubezpieczony.

3. W decyzji ustalającej wnioskodawcy prawo do emerytury uwzględniono okres prowadzenia przez niego gospodarstwa rolnego w wymiarze 2 lat i 7 miesięcy, tj. 31 miesięcy. W sytuacji bowiem, gdy ubiegający się o emeryturę z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych mężczyzna, który osiągnął wiek emerytalny, nie posiada wymaganego do przyznania emerytury co najmniej 20-letniego okresu składkowego i nieskładkowego ustalonego na zasadach

określonych w art. 5-7 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wówczas organ rentowy przy ustaleniu prawa do emerytury z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz przy obliczaniu jej wysokości uwzględni również, ale jedynie „w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu”, okresy pracy wnioskodawcy w gospodarstwie rolnym (stosownie do zasad określonych w art. 10 w związku z art. 27 i 28 ustawy o emeryturach i rentach z FUS). Okresy pracy w gospodarstwie rolnym, mają wpływ nie tylko na ustalenia prawa do emerytury, ale także na jej wysokość. Inaczej bowiem oblicza się emeryturę, gdy zostały one uwzględnione przy ustalaniu prawa do tego świadczenia, a inaczej, gdy ZUS ich nie uwzględnił. W pierwszym przypadku ZUS oblicza część składkową emerytury rolniczej, a w drugim zwiększenie świadczenia. Gdy Zakład uwzględni przy ustalaniu prawa do emerytury okresy rolne, to do emerytury przysługuje część składkowa emerytury rolniczej. Natomiast w sytuacji, gdy organ rentowy ustali prawo do emerytury bez uwzględniania okresów uzupełniających, a emeryt udowodnił takie okresy i opłacał składki na ubezpieczenie społeczne rolników, przysługuje mu tzw. zwiększenie rolne. W przypadku ubezpieczonego, który posiada mniej niż 20 lat okresów ubezpieczenia pracowniczego, konieczne było uzupełnienie stażu ubezpieczeniowego okresami rolniczymi w celu uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 28 ustawy emerytalnej. Doliczenia powyższego organ rentowy dokonał w decyzji z 6.03.2014 przyznającej prawo do emerytury, gdzie wskazano, że do świadczenia przysługuje część składkowa świadczenia (rolniczego) za okres pracy w gospodarstwie rolnym. Tym samym w myśl obowiązujących przepisów, ubezpieczonemu nie przysługuje zwiększenie rolne. Nadto odnośnie długości ubezpieczenia rolniczego E. S. sąd wskazał, że wbrew zarzutom ubezpieczonego brak dowodów potwierdzających, że składki na ubezpieczenie społeczne rolników opłacone zostały za 27 kwartałów, a nie jak przyjął ZUS za 25. Ze wszystkich zaświadczeń przedłożonych do akt emerytalno-rentowych z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego wynika, że składki i okres ubezpieczenia rolniczego kończyły się 20.04.1984 r., co stanowi 25 kwartałów.

4. Zdaniem sądu okręgowego zarzut podnoszony przez ubezpieczonego, że działalność gospodarczą prowadził od 31.12.1990 do 30.01.1995 również nie zasługiwał na uwzględnienie. Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust. 1 oraz art. 8 ust. 6 pkt 1 i art. 13 pkt 4 ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, osoby prowadzące pozarolniczą działalność obowiązkowo ubezpieczonemu emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej. Zgłoszenie i wpis do ewidencji działalności gospodarczej stanowi tylko podstawę rozpoczęcia działalności gospodarczej w rozumieniu jej legalizacji i nie jest zdarzeniem ani czynnością utożsamianą z podjęciem takiej działalności. Określenie przez samego przedsiębiorcę daty rozpoczęcia działalności wpisywanej do ewidencji powoduje jedynie istnienia domniemania faktycznego, że ta działalność została podjęta oraz że jest prowadzona, jeśli odpowiedni wpis figuruje nadal w rejestrze. Prawidłowo przyjął organ rentowy, iż rzeczywistą datą rozpoczęcia działalności gospodarczej był 1.02.1991 r., bowiem od tego dnia ubezpieczony przystąpił do ubezpieczenia z tytułu prowadzonej działalności. Data końcowa zakończenia działalności określona przez pozwanego na 15.05.1994 r. również była prawidłowa; ubezpieczony w piśmie z 12.03.1998 r. skierowanym do organu rentowego wprost wskazał, że działalność gospodarczą prowadził do 15.05.1994 r.

5. Co do możliwości doliczenia przy świadczeniu emerytalnym okresu renty, sąd okręgowy zauważył, że możliwość taka ma charakter wyjątkowy i znajduje zastosowanie w ściśle określonych warunkach. Zgodnie bowiem z art. 10a. ust.1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, przy ustalaniu prawa do emerytury na podstawie art. 26b, 27 i 28 osoby, która utraciła prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy przysługującej z Funduszu z powodu odzyskania zdolności do pracy, uwzględnia się również okresy pobierania tej renty, jeżeli okresy składkowe i nieskładkowe, ustalone na zasadach określonych w art. 5-7 i 10, są krótsze od okresu wymaganego do przyznania emerytury, w zakresie niezbędnym do uzupełnienia tego okresu. Innymi słowy okres pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy uwzględnia się przy ustalaniu prawa do emerytury na podstawie art. 26b, 27 i 28 w sytuacji, gdy osoba utraciła prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy z powodu odzyskania zdolności do pracy. Ubezpieczonego nie spełnił warunku odzyskania zdolności do pracy i w konsekwencji utraty prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy.

6. Kwestia urlopów bezpłatnych ubezpieczonego - ze zgromadzonej w sprawie dokumentacji emerytalno-rentowej oraz wiarygodnych zeznań świadka J. W., u którego powód pracował od 10.07.1987 r. do 3. 10.1987 r. wynikało,

że zatrudnieni pracownicy przebywali na urloпах bezpłatnych, a składki na ubezpieczenia społeczne nie były za nich odprowadzane. Tożsame deklaracje dotyczyły drugiego pracodawcy powoda - B. R., z których wynika, że w styczniu i lutym 1988 roku składki na ubezpieczenie społeczne za E. S. nie zostały odprowadzone, ponieważ w tym czasie przebywał na urlopie bezpłatnym. Odnośnie zatrudnienia u C. O., sąd wskazał, że organ rentowy wyłączył z okresu ubezpieczenia okres przebywania powoda na urlopie bezpłatnym w czerwcu i lipcu 1986 roku, podczas gdy przedłożona przez organ rentowy dokumentacja w postaci deklaracji rozliczeniowych, dotyczy jedynie czerwca 1986 roku; przy braku deklaracji rozliczeniowych za lipiec 1986 r. sąd okręgowy przyjął, że składki na ubezpieczenie społeczne za powoda również nie zostały opłacone, mając na uwadze złożenie przez C. O. deklaracji za czerwiec 1986 r., w której wskazał, że składki na ubezpieczenie społeczne za ten miesiąc nie zostały opłacone, ponieważ przebywał w tym czasie na urlopie bezpłatnym. Wniosek taki był uzasadniony tym bardziej, że już w sierpniu, wrześniu i przez część października 1986 r. (do 13 października 1986 r.) E. S. został zgłoszony do ubezpieczenia społecznego.

7. Co do zarzutów odnoszących się do wadliwości decyzji wydawanych na przestrzeni lat przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w zakresie wysokości świadczenia rentowego – sąd okręgowy wskazał, iż decyzje te w chwili obecnej nie mogą być skutecznie podważane, albowiem zmierzałyby to do obejścia przepisów prawa, mówiących o możliwości zaskarżenia decyzji organu rentowego. Jak wskazał bowiem Sąd Najwyższy w wyroku z 29 stycznia 2008 roku, sygn. akt I UK 173/07, sąd ubezpieczeń społecznych jest związany ostateczną decyzją, od której strona nie wniosła odwołania w trybie art. 477⁹ k.p.c. ani nie podważyła jej skuteczności w inny prawem przewidziany sposób. Powyższe oznacza, że treść decyzji organu rentowego dotyczących świadczeń należnych ubezpieczonemu, niepodważonych w skuteczny sposób, jest dla sądu wiążąca.

Apelację od wyroku złożył ubezpieczony, który nie zgodził się z oceną sądu okręgowego. Wniósł o zmianę wyroku przez uwzględnienie odwołań w całości, względnie uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi pierwszej instancji z uwagi na fakt nierozpoznania sprawy co do istoty i konieczności przeprowadzenia postępowania dowodowego w całości.

Wyrokowi zarzucił obrazę prawa materialnego, tj. art. 15 ust. 1,2,4, 5 i 6 ustawy emerytalnej przez ich niewłaściwą wykładnię, względnie przez ich zastosowanie w sprawie, gdy tymczasem sąd winien był oprzeć się na przepisach art. 111 ust. 1 pkt 3 ustawy emerytalnej; obrazę prawa materialnego, tj. art. 111 ust. 1 pkt 3 ustawy przez jego niezastosowanie w sprawie; obrazę prawa procesowego, tj. art. 233 § 1 kpc w zw. z art. 328 § 2 kpc przez dowolną ocenę, sprzecznie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego, w sposób wybiórczy materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, przez błędne określenie zarówno daty początkowej, jak i końcowej prowadzenia przez apelującego działalności gospodarczej, błędne przyjęcie, że w trakcie zatrudnienia u B. R. J. W. i C. O., ubezpieczony korzystał z urlopow bezpłatnych, przez przyjęcie, że w aktach brak jest dowodów potwierdzających, iż składki na ubezpieczenie społeczne rolników zostały opłacone za 27 kwartałów i tym samym przyjęcie, że zostały one opłacone za 25 kwartałów, gdy zgromadzony materiał dowodowy wskazywał inaczej, przyjęcie, że kwestie będące przedmiotem odwołań zostały rozstrzygnięte prawomocnym wyrokiem Sądu Wojewódzkiego w Szczecinie z 210.1998 r., gdy tymczasem ten sam sąd - jako Sąd Okręgowy w Szczecinie - zarządzeniem z 4 października 1999 r. zwrócił akta do ZUS, przyjmując, że w sprawie nie zachodzi res iudicata.

Sąd apelacyjny rozważył sprawę i uznał, że apelacja była niezasadna.

Sąd okręgowy w oparciu o zgromadzone dowody dokonał w sprawie prawidłowych ustaleń i prawidłowo zastosował prawo materialne, co sąd apelacyjny w całości aprobuje. W szczególności trafnie przeanalizował dowody nie dopuszczając się w tej kwestii dowolności i dokonał logicznej ich oceny, zgodnie z zasadami zakreślonymi treścią art. 233 § 1 k.p.c. Postępowanie przed sądem okręgowym było bardzo staranne i wnikliwe, a jako takie doprowadziło do prawidłowej oceny wszystkich okoliczności sprawy, co sąd apelacyjny aprobuje w pełnym zakresie.

Należy podkreślić, że dla wyliczenia podstawy wymiaru emerytury ubezpieczonego, wybrany został wariant oparty o przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych z całego okresu ubezpieczenia (art. 15 ust. 6 ustawy emerytalnej). Nie było możliwe, wbrew twierdzeniom E. S., przyjęcie do podstawy

wymiaru 10 lat pracy w Wojewódzkim Zakładzie (...) w S., gdyż jak słusznie wskazał sąd okręgowy, wybór okresu z którego wyliczana jest podstawa wymiaru należy do zainteresowanego, jednakże jest on ograniczony przepisami temporalnymi zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy emerytalno-rentowej; zatem skoro wniosek złożono 31 grudnia 2013 r., możliwe byłoby uwzględnienie wyłącznie okresu od 1993, a więc lata 1969 – 1979 przez przepis prawa zostały wykluczone. Organ rentowy wybrał zatem najkorzystniejszy wariant obliczenia wysokości świadczenia E. S., wbrew zarzutom apelacji. Dodatkowo należy wskazać, że art. 111 ustawy emerytalnej mówi o ponownym przeliczeniu, stąd nie można go było zastosować do świadczenia wyliczanego po raz pierwszy, a takim świadczeniem była obliczana emerytura.

W odniesieniu do dalszych zarzutów apelacji, trafnie ustalono okres prowadzenia przez ubezpieczonego działalności gospodarczej, gdyż działalność tę niewątpliwie prowadził od 1.02.1991 do 15.05.1994. Sąd pierwszej instancji wyczerpująco w tym zakresie wyjaśnił, że osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania jej wykonywania. Samo zatem zgłoszenie i wpis do odpowiedniego rejestru nie jest wystarczające dla uznania, iż od tego momentu działalność jest prowadzona, ponieważ rzeczywistą datą początkową rozpoczęcia prowadzenia działalności gospodarczej jest chwila przystąpienia do ubezpieczenia z tego tytułu, a więc w przypadku ubezpieczonego data 1.02.1991 r. (art. 6 ust. 1 pkt 5 i art. 12 ust. 1 oraz art. 8 ust. 6 pkt 1 i art. 13 pkt 4 ustawy). Jednocześnie ubezpieczony wskazał wyraźnie, że działalność prowadził do 15.05.1994 r., co dodatkowo zostało potwierdzone faktem, iż od 16.05.1994 r. pobierał zasiłek chorobowy.

Sąd apelacyjny nie podzielił zarzutów w przedmiocie błędnego przyjęcia okresów przebywania na urloпах bezpłatnych. Słusznie sąd okręgowy argumentował, że z deklaracji imiennych ZUS dotyczących okresów ubezpieczenia wynikały okresy, za które nie opłacono składek za E. S., zaś nie było przedmiotem niniejszego postępowania ustalanie, czy ubezpieczony miał świadomość przebywania na urlopie bezpłatnym, ani też czy urlopu tego pracodawcy udzielali zgodnie z przepisami. Należy podkreślić, że wyłącznie interesem prawnym ubezpieczonego było dopilnowanie, by jego sytuacja prawna była zgodna ze stanem faktycznym. Fakt, że E. S. nie kwestionował udzielania urlopow bezpłatnych przez pracodawców w latach 1986-1988, a także okoliczność braku stosownej wzmianki w świadectwach pracy, nie może obecnie rzutować na prawidłowość spornych decyzji ZUS.

Odnosnie przyjętych 25 kwartałów opłacania składek z tytułu ubezpieczenia rolniczego, nie można sądowi okręgowemu zasadnie zarzucić naruszenia przepisów tak materialnych, jak i procesowych. Ponowna analiza zaświadczeń złożonych w KRUS potwierdza, że ubezpieczenie z tego tytułu obejmowało okres od 10.04.1978 do 1.04.1984 (25 kwartałów). Przy tym, to na ubezpieczonym ciążył obowiązek wykazania, że było inaczej, zaś obowiązkowi temu E. S., w toku postępowania nie sprostał. Z zebranego materiału dowodowego w żaden sposób nie można bowiem wyprowadzić wniosków zgodnych z twierdzeniami apelującego, że ubezpieczeniu rolniczemu podlegał do końca 1984; ubezpieczony na tę okoliczność nie wskazał żadnych dowodów, ograniczając się do zaprzeczania ustaleniom organu rentowego.

Z uwzględnieniem powyższego, sąd apelacyjny doszedł do wniosku, że zaskarżony wyrok sądu okręgowego był prawidłowy, w szczególności trafnie sąd ten ustalił, że sporne decyzje organu rentowego były prawidłowe. Świadczenie E. S. zostało ustalone w prawidłowej wysokości, z uwzględnieniem obowiązujących przepisów, w wariantcie najkorzystniejszym dla ubezpieczonego.

W konsekwencji sąd apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację ubezpieczonego.